

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. birželio 16 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose — Reglamentas (EB) Nr. 44/2001 — Specialioji jurisdikcija — 5 straipsnio 3 punktas — Byla dėl civilinės teisės pažeidimų, delikto ar kvazidelikto — Žalą sukėlęs įvykis — Advokato aplaidumas rengiant sutartį — Atsiradimo vieta — Vieta, kurioje įvyko žalą sukėlęs įvykis“

Byloje C-12/15

dėl *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderlandų Aukščiausiasis Teismas) 2015 m. sausio 9 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2015 m. sausio 14 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Universal Music International Holding BV

prieš

Michael Tétreault Schilling,

Irwin Schwartz,

Josef Brož

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Ilešič, teisėjai C. Toader (pranešėja), A. Rosas, A. Prechal ir E. Jarašiūnas,

generalinis advokatas M. Szpunar,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. lapkričio 25 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Universal Music International Holding BV*, atstovaujamos advokatų C. Kroes ir S. Janssen,
- Michael Tétreault Schilling, atstovaujamo advokatų A. Knigge, P. A. Fruytier ir L. Parret,
- Josef Brož, atstovaujamo advokatų F. Vermeulen ir B. Schim,
- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos A. Dimitrakopoulou, S. Lekkou ir S. Papaioannou,

* Proceso kalba: nyderlandų.

— Europos Komisijos, atstovaujamos M. Wilderspin ir G. Wils,
susipažinęs su 2016 m. kovo 10 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 12, 2001, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk. 4 t., p. 42) 5 straipsnio 3 punkto išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp Nyderlanduose įsikūrusios *Universal Music International Holding BV* (toliau – *Universal Music*), vienos šalies, ir Michael Schilling, Irwin Schwartz ir Josef Brož, trijų advokatų, gyvenančių atitinkamai Rumunijoje, Kanadoje ir Čekijos Respublikoje, kitos šalies, dėl J. Brož aplaidumo Čekijos Respublikoje rengiant akcijų įsigijimo sutartį.

Teisinis pagrindas

Briuselio konvencija

- 3 1968 m. rugsėjo 27 d. Konvencijos dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo (OL L 299, 1972, p. 32) su pakeitimais, padarytais vėlesnėmis konvencijomis dėl naujų valstybių narių prisijungimo prie šios konvencijos (toliau – Briuselio konvencija), 5 straipsnyje nustatyta:

„Susitariančiojoje Valstybėje nuolat gyvenančiam asmeniui byla kitoje Susitariančiojoje Valstybėje gali būti keliamą:

<...>

- 3) dėl civilinės teisės pažeidimų, delikto ar kvazidelikto – vietos, kurioje įvyko žalą sukėlęs įvykis, teisme;

<...>“ (Neoficialus vertimas)

Reglamentas Nr. 44/2001

- 4 Reglamento Nr. 44/2001 11, 12, 15 ir 19 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:
„(11) Jurisdikcijos taisyklės turi būti ypač nuspėjamos ir pagrįstos principu, pagal kurį jurisdikcija paprastai priklauso nuo atsakovo gyvenamosios vietos, ir šiuo pagrindu jurisdikcija turi būti visada prieinama, išskyrus keletą aiškiai nustatytų situacijų, kuri[o]se bylinėjimosi objektas arba šalių autonomija pateisinama kaip kitokia susijusi aplinkybė. Turi būti atskirai apibrėžta juridinio [asmens] buveinė, siekiant didesnio bendrų taisyklių aiškumo ir išvengti jurisdikcijos prieštaravimų.
(12) Jurisdikcija turėtų būti nustatoma ne tik pagal atsakovo gyvenamąją vietą, bet ir pagal kitą alternatyvų jurisdikcijos pagrindą, atsižvelgiant į glaudų ryšį tarp teismo ir bylos arba siekiant padėti tinkamai vykdyti teisingumą.

<...>

(15) Siekiant harmoningai vykdyti teisingumą, reikia sumažinti vienu metu vykstančių teismo procesų galimybę ir užtikrinti, kad dviejose valstybėse narėse nebūtų priimami nesuderinami sprendimai.

<...>

(19) Reikėtų užtikrinti Briuselio konvencijos ir šio reglamento tęstinumą ir tuo tikslu nustatyti pereinamąsias nuostatas. Tęstinumą taip pat turi užtikrinti [Europos Sąjungos] Teisingumo Teismas, aiškindamas Briuselio konvenciją, o [1971 m. birželio 3 d. Protokolas dėl Teisingumo Teismo atliekamo Briuselio konvencijos aiškinimo] turėtų būti toliau taikomas byloms, kurios dar nebus išspręstos įsigaliojus šiam reglamentui.“

5 Šio reglamento 2 straipsnio 1 dalis, kuria bendroji jurisdikcija suteikiama atsakovo gyvenamosios vietos valstybės teismams, suformuluota taip:

„Pagal šį reglamentą valstybėje narėje nuolat gyvenantiems asmenims, neatsižvelgiant į jų pilietybę, bylos turi būti keliamos tos valstybės narės teismuose.“

6 To paties reglamento 5 straipsnyje numatyta:

„Valstybėje narėje nuolat gyvenančiam asmeniui kitoje valstybėje narėje byla dėl:

<...>

3) civilinės teisės pažeidimų, delikto arba kvazidelikto gali būti iškelta vietos, kurioje įvyko žalą sukėlęs įvykis ar jis gali įvykti[, teisme];

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

7 *Universal Music* yra muzikos įrašų bendrovė, priklausanti *Universal Music Group*. *Universal Music International Ltd.* yra seserinė *Universal Music* bendrovė, priklausanti tai pačiai grupei.

8 1998 m. *Universal Music International Ltd* su partneriais iš Čekijos, būtent su muzikos įrašų bendrove *B&M spol. s r. o.* (toliau – B&M) ir jos akcininkais, susitarė, kad viena ar kelios *Universal Music Group* bendrovės, kurios bus nustatytos vėliau, įsigis 70 % B&M akcijų. Šalys taip pat susitarė, kad 2003 m. pirkėjas įsigis likusias akcijas, o jų kaina bus nustatyta įsigyjant. Jau buvo sumokėtas pardavimo kainos avansas. Susitarimas ir pagrindiniai šio sandorio projekto punktai buvo įtvirtinti ketinimų memorandume, kuriame buvo nurodyta pardavimo kaina, penkis kartus viršijanti metinį vidutinį B&M pelną.

9 Vėliau šalys vedė derybas dėl 70 % B&M akcijų pardavimo ir perėmimo sutarties ir likusių 30 % akcijų opciono sutarties (toliau – akcijų opcionas).

10 *Universal Music Group* Teisės skyriaus prašymu Čekijos advokatų kontora *Burns Schwartz International* parengė likusių akcijų opciono sutartį. Ši advokatų kontora, *Universal Music Group* Teisės skyrius ir B&M akcininkai pasikeitė keletu šios sutarties versijų.

11 Vykstant šioms deryboms *Universal Music* akcijų opciono sutartyje buvo nurodoma kaip pirkėja. Sutartį 1998 m. lapkričio 5 d. pasirašė *Universal Music*, B&M ir jos akcininkai.

- 12 Kaip nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, advokatų kontoros *Burns Schwartz International* darbuotojas J. Brož perkėlė ne visą *Universal Music Group* Teisės skyriaus pasiūlytą pakeitimą, dėl to pardavimo kaina, palyginti su iš pradžių numatyta pardavimo kaina, išaugo penkis kartus ir dar turėjo būti padauginta iš akcininkų skaičiaus.
- 13 2003 m. rugpjūčio mėn. *Universal Music*, siekdama įvykdyti sutartinį įsipareigojimą nupirkti likusias akcijas, apskaičiavo jų kainą pagal savo numatytą formulę ir gavo 10 180 281 Čekijos kronų (CZK) (maždaug 313 770 EUR) sumą. Remdamiesi sutartyje numatytu apskaičiavimo būdu, B&M akcininkai pareikalavo 1 003 605 620 CZK (maždaug 30 932 520 EUR) sumos.
- 14 Ginčas buvo perduotas nagrinėti arbitražinei komisijai Čekijos Respublikoje, 2005 m. sausio 31 d. šalys susitarė dėl sandorio. Jį vykdydama, *Universal Music* sumokėjo 2 654 280,03 EUR (toliau – sandorio suma) už likusias 30 % akcijų pavedimu iš banko sąskaitos, kurią turėjo Nyderlanduose. Pinigai buvo pervesti į sąskaitą, kurią B&M akcininkai turėjo Čekijos Respublikoje.
- 15 Remdamasi Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punktu, *Universal Music* pareiškė ieškinį *rechtbank Utrecht* (Utrechto apylinkės teismas, Nyderlandai); jame prašė solidariai priteisti iš M. Schilling ir I. Schwartz, kaip buvusių advokatų kontoros *Burns Schwartz International* partnerių, ir J. Brož 2 767 861,25 EUR, palūkanas ir bylinėjimosi išlaidas, t. y. žalą, kurią ji teigia patyrusi dėl pastarojo asmens aplaidumo rengiant sutarties dėl akcijų opciono tekstą. Žala esą pasireiškė dėl šio aplaidumo susidariusiu skirtumu tarp iš pradžių planuotos pardavimo kainos ir sandorio sumos bei išlaidų, kurių *Universal Music* buvo priversta patirti dėl arbitražo procedūros.
- 16 Grįsdama ieškinį *Universal Music* tvirtino patyrusi žalą Barne (Nyderlanduose), kur yra įsikūrusi.
- 17 2009 m. gegužės 27 d. sprendimu *rechtbank Utrecht* (Utrechto apylinkės teismas) pripažino, kad neturi jurisdikcijos nagrinėti jam pateikto ginčo, nes vieta, kur atsirado *Universal Music* nurodyta žala, kurią jis kvalifikavo kaip Barne atsiradusią „tiesioginę vien turtinę žalą“, negali būti laikoma „žalą sukėlusio įvykio“ vieta, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punktą, nes nėra pakankamai sąsajų, leidžiančių nustatyti Nyderlandų teismo jurisdikciją.
- 18 Nagrinėdamas *Universal Music* apeliacinį skundą, *Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden* (Arnhemo ir Leuwardeno apeliacinis teismas) 2013 m. sausio 15 d. sprendimu patvirtino pirmojoje instancijoje priimtą sprendimą. Tas teismas nusprendė, kad nagrinėjamu atveju nėra ypač glaudaus ryšio tarp reikalavimo ir teismo, į kurį kreiptasi, o toks ryšys yra vienas iš Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punkto taikymo kriterijų. Todėl vien to, kad sandorio sumą turėjo sumokėti Nyderlanduose įsteigta bendrovė, nepakanka Nyderlandų teismo tarptautinei jurisdikcijai pagrįsti.
- 19 *Universal Music* kasacine tvarka apskundė *Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden* (Arnhemo ir Leuwardeno apeliacinis teismas) sprendimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui. M. Schilling ir J. Brož atskirai pateikė priešpriešinius kasacinius skundus.
- 20 Tokiomis aplinkybėmis *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderlandų Aukščiausiasis Teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [Reglamento Nr. 44/2001] 5 straipsnio 3 [punktas] aiškintinas taip, kad „vieta, kurioje įvyko žalą sukėlusis įvykis“, gali būti laikoma vieta valstybėje narėje, kurioje kilo žala, jeigu šią žalą sudaro išimtinai turtinė žala, kuri yra tiesioginė neteisėto veiksmo, atlikto kitoje valstybėje narėje, pasekmė?

2. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai:
- a) pagal kokius kriterijus arba aspektus nacionaliniai teismai, tikrindami savo jurisdikciją pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 [punktą], turi nustatyti, ar konkrečiu atveju kilo turtinė žala, kuri yra tiesioginė neteisėto veiksmo pasekmė („pirminė turtinė žala“ arba „tiesioginė turtinė žala“), ar turtinė žala, kuri yra kitoje vietoje kilusios pirminės žalos pasekmė, ar žala, kuri atsirado dėl kitur kilusios žalos („išvestinė žala“ arba „netiesioginė turtinė žala“);
 - b) pagal kokius kriterijus arba aspektus nacionaliniai teismai, tikrindami savo jurisdikciją pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 [punktą], turi nustatyti, kur konkrečiu atveju kilo arba manomai kilo – tiesioginė arba netiesioginė – turtinė žala?
3. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar Reglamentas Nr. 44/2001 aiškintinas taip, kad nacionaliniai teismai, kurie privalo nuspręsti, ar pagal šį reglamentą konkrečiu atveju turi jurisdikciją, yra įpareigoti, kai atlieka vertinimą, vadovautis šiuo klausimu reikšmingu ieškovo arba pareiškėjo argumentu, ar taip, kad tie teismai taip pat privalo įvertinti atsakovo motyvus, nurodytus siekiant paneigti tą argumentą?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 21 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punktą reikia aiškinti taip, kad tokioje situacijoje, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, „vieta, kurioje įvyko žalą sukėlęs įvykis“, galima laikyti valstybėje narėje esančią vietą, kurioje atsirado žala, jeigu tai yra tik finansiniai nuostoliai, kuriuos tiesiogiai nulėmė kitoje valstybėje narėje padarytas neteisėtas veiksmas.
- 22 Siekiant atsakyti į šį klausimą, reikia priminti, kad, kadangi Reglamentas Nr. 44/2001 pakeitė Briuselio konvenciją, Teisingumo Teismo pateiktas šios konvencijos nuostatų išaiškinimas taikomas ir reglamento nuostatoms, kai šių Bendrijos instrumentų nuostatas galima laikyti lygiavertėmis (2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Zuid-Chemie*, C-189/08, EU:C:2009:475, 18 punktas ir 2015 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Holterman Ferho Exploitatie ir kt.*, C-47/14, EU:C:2015:574, 38 punktas).
- 23 Pažymėtina, kad šioje byloje reikšmingos Reglamento Nr. 44/2001 nuostatos suformuluotos beveik identiška Briuselio konvencijos nuostatoms. Atsižvelgiant į tokį lygiavertiškumą, pagal Reglamento Nr. 44/2001 19 konstatuojamąją dalį reikia užtikrinti šių dviejų instrumentų aiškinimo tęstinumą (2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Zuid-Chemie*, C-189/08, EU:C:2009:475, 19 punktas).
- 24 Remiantis Teisingumo Teismo praktika, į „[bylos dėl] civilinės teisės pažeidimų, delikto ar kvazidelikto“ sąvoką, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punktą, įeina bet koks reikalavimas, kuriuo siekiama nustatyti atsakovo atsakomybę ir kuris nesusijęs su „byla dėl sutarties“, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 5 straipsnio 1 punkto a papunktį (2015 m. sausio 28 d. Sprendimo *Kolassa*, C-375/13, EU:C:2015:37, 44 punktas). Prašyme priimti prejudicinį sprendimą nesant elementų, kurie galėtų parodyti, kad tarp pagrindinės bylos šalių esama sutartinių santykių (tai vis dėlto turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas), Teisingumo Teismas turi apsiriboti Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punkto, su kuriuo susiję prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo klausimai, analize.
- 25 Kaip priminė generalinis advokatas savo išvados 27 punkte, tik nukrypstant nuo Reglamento Nr. 44/2001 2 straipsnio 1 dalyje nustatytos bendros taisyklės, pagal kurią jurisdikcija priskiriama valstybės narės, kurios teritorijoje atsakovas turi nuolatinę gyvenamąją vietą, teismams, šio reglamento II skyriaus 2 skirsnyje numatyti tam tikri specialiosios jurisdikcijos priskyrimo atvejai, tarp kurių yra ir nustatytasis minėto reglamento 5 straipsnio 3 punkte. Kadangi vietos, kurioje įvyko žalą sukėlęs įvykis,

teismo jurisdikcija grindžiama specialiosios jurisdikcijos taisykle, ji turi būti aiškinama savarankiškai ir siaurai, neleidžiant įtraukti daugiau atvejų, nei aiškiai numatyta minėtame reglamente (šiuo klausimu žr. 2014 m. birželio 5 d. Sprendimo *Coty Germany*, C-360/12, EU:C:2014:1318, 43–45 punktus ir 2015 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Holterman Ferho Exploitatie ir kt.*, C-47/14, EU:C:2015:574, 72 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

- 26 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką specialiosios jurisdikcijos taisyklė, numatyta minėto reglamento 5 straipsnio 3 punkte, pagrįsta itin glaudžia sąsaja tarp ginčo ir vietos, kurioje įvyko arba gali įvykti žalą sukėlęs įvykis, teismų, o tai pateisina jurisdikcijos priskyrimą pastariesiems dėl gero teisingumo administravimo ir veiksmingo proceso organizavimo priežasčių (2014 m. birželio 5 d. Sprendimo *Coty Germany*, C-360/12, EU:C:2014:1318, 47 punktą ir 2015 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Holterman Ferho Exploitatie ir kt.*, C-47/14, EU:C:2015:574, 73 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 27 Delikto ir kvazidelikto bylose vietos, kurioje įvyko ar gali įvykti žalą sukėlęs įvykis, teismas įprastai turi geriausias galimybes priimti sprendimą pirmiausia dėl ginčo dalyko artumo ir lengvesnio įrodymų rinkimo (2015 m. gegužės 21 d. Sprendimo *CDC Hydrogen Peroxide*, C-352/13, EU:C:2015:335, 40 punktą ir 2015 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Holterman Ferho Exploitatie ir kt.*, C-47/14, EU:C:2015:574, 74 punktą).
- 28 Kaip jau yra nusprendęs Teisingumo Teismas, Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punkte esanti formuluotė „vieta, kurioje įvyko žalą sukėlęs įvykis“ reiškia ir vietą, kurioje žala atsirado, ir vietą, kurioje įvyko šią žalą nulėmęs įvykis, todėl ieškinys atsakovui ieškovo nuožiuara gali būti pareikštas vienos iš šių dviejų vietų teisme (dėl aplinkos taršos žr. 1976 m. lapkričio 30 d. Sprendimo *Bier*, 21/76, EU:C:1976:166, 24 ir 25 punktus; dėl teisės pažeidimų – 2014 m. birželio 5 d. Sprendimo *Coty Germany*, C-360/12, EU:C:2014:1318, 46 punktą, o dėl bendrovės direktoriaus sutarties – 2015 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Holterman Ferho Exploitatie ir kt.*, C-47/14, EU:C:2015:574, 72 punktą).
- 29 Pagrindinės bylos šalims aišku, kad Čekijos Respublika yra vieta, kur atsitiko įvykis, dėl kurio atsirado žala, bet jos nesutaria dėl vietos, kurioje atsirado žala, nustatymo.
- 30 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad dėl 1998 m. lapkričio 5 d. B&M ir jos akcininkų, vienos šalies, ir *Universal Music*, kitos šalies, sudarytos sutarties buvo deramasi ir ji buvo pasirašyta Čekijos Respublikoje. Šioje valstybėje narėje buvo nustatytos šalių teisės ir pareigos, įskaitant *Universal Music* pareigą sumokėti didesnę, nei buvo iš pradžių numatyta, kainą už likusius 30 % akcijų. Ši sutartinė prievolė, kurios šalys neketino sukurti, atsirado Čekijos Respublikoje.
- 31 Dėl skirtumo tarp numatytos pardavimo kainos ir šioje sutartyje nurodytos kainos atsiradusi žala bendrovei *Universal Music* tapo aiški sudarius sandorį, dėl kurio šalys sutarė arbitražinėje komisijoje Čekijos Respublikoje 2005 m. sausio 31 d., t. y. tuomet, kai buvo nustatyta faktinė pardavimo kaina. Taigi, mokėjimo iš bendrovės *Universal Music* turto prievolė tapo negrįžtama.
- 32 Todėl turto dalis buvo prarasta Čekijos Respublikoje ir ten atsirado žala. Šios išvados negali paneigti vien tai, kad, vykdydama arbitražinėje komisijoje Čekijos Respublikoje sudarytą sandorį, *Universal Music* sumokėjo sandorio sumą pavedimu iš banko sąskaitos, kurią turėjo Nyderlanduose.
- 33 Taigi, iš šio sprendimo 30–32 punktuose padarytų išvadų išplaukiantis sprendimas atitinka Reglamente Nr. 44/2001 nustatytus numatomumo ir teisinio saugumo reikalavimus, nes jurisdikcijos suteikimas Čekijos teismams pateisinamas gero teisingumo administravimo ir veiksmingo proceso organizavimo priežastimis.
- 34 Šiomis aplinkybėmis primintina, kad formuluotė „vieta, kurioje įvyko žalą sukėlęs įvykis“ negali būti aiškinama taip plačiai, kad apimtų bet kokią vietą, kur galėtų būti jaučiamos įvykio, dėl kurio žala jau faktiškai atsirado kitoje vietoje, žalingos pasekmės (žr. 1995 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *Marinari*, C-364/93, EU:C:1995:289, 14 punktą).

- 35 Atsižvelgdamas į šią teismo praktiką, Teisingumo Teismas taip pat nurodė, kad minėta formuluotė neapima ieškovo gyvenamosios vietos, kur yra pagrindinė jo turto buvimo vieta, vien dėl to, kad joje jis patyrė finansinių nuostolių, susidariusių dėl turto dalies praradimo kitoje valstybėje narėje (2004 m. birželio 10 d. Sprendimo *Kronhofer*, C-168/02, EU:C:2004:364, 21 punktą).
- 36 Byloje, kurioje priimtas 2015 m. sausio 28 d. Sprendimas *Kolassa* (C-375/13, EU:C:2015:37), Teisingumo Teismas savo motyvų 55 punkte pripažino atsakovo nuolatinės gyvenamosios valstybės narės teismų jurisdikciją dėl žalos, atsiradusios tiesiogiai ieškovo banko, patenkančio į šių teismų jurisdikciją, sąskaitoje.
- 37 Tačiau, kaip generalinis advokatas iš esmės nurodė savo išvados šioje byloje 44 ir 45 punktuose, ši išvada padaryta ypatingame bylos, kurioje priimtas minėtas sprendimas, kontekste, kuris pasižymėjo tuo, kad egzistavo aplinkybių, prisidėjusių prie jurisdikcijos minėtiems teismams suteikimo.
- 38 Todėl vien finansiniai nuostoliai, kurių atsiranda tiesiogiai ieškovo banko sąskaitoje, savaime negali būti laikomi „reikšminga sąsaja“ pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punktą. Šiuo klausimu taip pat reikia pažymėti, kad neatmestina galimybė, jog tokia bendrovė, kaip *Universal Music*, turėjo pasirinkimą iš kelių banko sąskaitų, iš kurių galėjo sumokėti sandorio sumą, todėl vieta, kur yra ši sąskaita, nebūtinai yra patikimas sąsajos kriterijus.
- 39 Tik tuo atveju, jei kitos ypatingos bylos aplinkybės taip pat prisideda prie jurisdikcijos suteikimo vien finansinių nuostolių atsiradimo vietos teismui, tokia žala galėtų ieškovui pagrįstai leisti pareikšti ieškinį šiame teisme.
- 40 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktą pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip: Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punktą reikia aiškinti taip, kad tokioje situacijoje, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, nesant kitų sąsajų, „vieta, kurioje įvyko žalą sukėlus įvykis“, negalima laikyti valstybėje narėje esančios vietos, kurioje atsirado žala, jeigu tai yra tik finansiniai nuostoliai, kurių atsiranda tiesiogiai ieškovo banko sąskaitoje ir kuriuos tiesiogiai nulėmė kitoje valstybėje narėje padarytas neteisėtas veiksmas.
- 41 Atsižvelgiant į atsakymą į pirmąjį klausimą, į pateiktą antrąjį klausimą atsakyti nereikia.

Dėl trečiojo klausimo

- 42 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar, tikrindamas jurisdikciją pagal Reglamentą Nr. 44/2001, teismas, į kurį kreiptasi, turi įvertinti visus turimus įrodymus, taip pat prireikus – atsakovo pateiktus prieštaravimus.
- 43 Kaip generalinis advokatas pažymėjo savo išvados 52 punkte, nepaisant to, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas šį klausimą pateikė tik dėl atvejo, jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, į jį naudinga atsakyti, nes šis klausimas susijęs su bendru jurisdikcijos vertinimu, o ne vien su tuo, ar turtinės žalos pakanka jurisdikcijai nustatyti.
- 44 Dėl Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 3 punkto Teisingumo Teismas nurodė, kad tarptautinės jurisdikcijos tikrinimo etape teismas, į kurį kreiptasi, pagal nacionalinės teisės normas nevertina nei ieškinio priimtumo, nei pagrįstumo, o tik nustato sąsajas su teismo vietos valstybe, kurios pagrindžia jo jurisdikciją pagal šią nuostatą. Taigi, šis teismas, tik norėdamas patikrinti, ar jis turi jurisdikciją pagal šią nuostatą, gali laikyti įrodytais reikšmingus ieškovo teiginius dėl deliktinės ar kvazideliktinės atsakomybės sąlygų (šiuo klausimu žr. 2012 m. spalio 25 d. Sprendimo *Folien Fischer ir Fofitec*, C-133/11, EU:C:2012:664, 50 punktą ir 2015 m. sausio 28 d. Sprendimo *Kolassa*, C-375/13, EU:C:2015:37, 62 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

- 45 Nors nacionalinis teismas, į kurį kreiptasi, tuo atveju, kai atsakovas ginčija ieškovo argumentus, neprivalo jurisdikcijos nustatymo etape išsamiai įvertinti įrodymų, Teisingumo Teismas nusprendė, kad tiek pagal gero administravimo principą, kuriuo grindžiamas Reglamento Nr. 44/2001 taikymas, tiek gerbiant privalomą teismo nepriklausomumą, kai jis vykdo savo pareigas, reikalaujama, kad teismas, į kurį kreiptasi, galėtų išnagrinėti savo tarptautinę jurisdikciją atsižvelgdamas į visą turimą informaciją, prireikus įskaitant atsakovo prieštaravimus (2015 m. sausio 28 d. Sprendimo *Kolassa*, C-375/13, EU:C:2015:37, 64 punktas).
- 46 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į trečiąją klausimą reikia atsakyti taip: tikrindamas jurisdikciją pagal Reglamentą Nr. 44/2001, teismas, į kurį kreiptasi, turi įvertinti visus turimus įrodymus, taip pat prireikus – atsakovo pateiktus prieštaravimus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 47 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti tas teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

- 1. 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 5 straipsnio 3 punktą reikia aiškinti taip, kad tokioje situacijoje, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, nesant kitų sąsajų, „vieta, kurioje įvyko žalą sukėlus įvykis“, negalima laikyti valstybėje narėje esančios vietos, kurioje atsirado žala, jeigu tai yra tik finansiniai nuostoliai, kurių atsiranda tiesiogiai ieškovo banko sąskaitoje ir kuriuos tiesiogiai nulėmė kitoje valstybėje narėje padarytas neteisėtas veiksmas.**
- 2. Tikrindamas jurisdikciją pagal Reglamentą Nr. 44/2001, teismas, į kurį kreiptasi, turi įvertinti visus turimus įrodymus, taip pat prireikus – atsakovo pateiktus prieštaravimus.**

Parašai.